

KRACHTENBUNDELING

‘Er gebeurt te weinig met landschap’

GULPEN

DOOR JOOS PHILIPPENS

Er worden veel visies geschreven over het Zuid-Limburgse landschap, maar er gebeurt in de praktijk te weinig. Instanties gaan te veel uit van de verschillende sectoren, zoals recreatie, landbouw en economie. Een beweging ‘van onderop’ moet het landschap zélf centraal stellen.

Dat betoogt een collectief, bestaan-

de uit een landschapsarchitect, een kunstenaar, een boer, een boomkweker en een sociaal ondernemer, allemaal actief in het Heuvelland.

Visies

In Zuid-Limburg wordt aan veel visies gewerkt: Nationaal Landschap, Drielandenpark, een provinciale visie, Middengebied (negen gemeenten), en Eijsden-Margraten, Vaals en Gulpen-Wittem werken samen aan een Omgevingsvisie. Dit alles leidt volgens landschapsarchitect

Marc Heusschen en kunstenaar Jonathan Wanders niet (snel genoeg) tot resultaat. Ze vinden: „Wij stellen niet vanuit een kantoor een visie op, we gaan met een schetsrol langs allerlei partijen. In het belang van toekomstige generaties moet je visionair zijn, rigoureuze beslissingen durven nemen. De kracht van het landschap koppelen aan verbeeldingskracht. We willen laten zien: ‘Zo kan het ook’, in de hoop burgers en overheid wakker te schudden. Zo kunnen allemaal olievlekjes aan

elkaar groeien, in de hele Euregio.”

Stikstofcrisis

Ook in het Heuvelland wordt sinds de Tweede Wereldoorlog vooral grootschalige landbouw bedreven, wat grote gevolgen heeft voor het landschap. Met de stikstofcrisis, discussies over dierenwelzijn en de problemen met de voortzetting van landbouwbedrijven doet zich een momentum voor. Heusschen en Wanders zien het ‘nieuwe’ Heuvelland van over zeven jaar voor zich:

kleinschaligere landbouw, zonder kunstmest. Het landschap krijgt weer de ruimte: spontane bossen, maar ook allerlei kruiden in een divers gebied rondom bijna zelfvoorzienende dorpen; burgers leven er van producten uit de directe omgeving. Door ‘robuustere’ natuur kan meteen de toeristische druk beter verdeeld worden. Je bespaart op natuurbeheer en biedt nieuwe economische kansen.

REGIO // 6-7